

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

No1

2026
yanvar

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 134 sahifa.
2026-yil, yanvar

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УЗБЕКИСТАНА.....	26
Каракулов Фарход Зайпудинович	
TRANSPORT TIZIMIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA TAKOMILLASHTIRISH USULLARI	33
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARNING SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI BAHOLASH	38
Achilov Ilmurad Nematovich	
TURIZM OBYEKTLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	45
Toshtemirov Xojiakbar Qahramon o'g'li	
КАЧЕСТВО КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКОВ УЗБЕКИСТАНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРОБЛЕМНЫХ КРЕДИТОВ	51
Алиева Сусанна Сейрановна	
ВЛИЯНИЕ ЛИБЕРАЛИЗАЦИИ И РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ НА РАЗВИТИЕ ОВЦЕВОДСТВА И КАРАКУЛЕВОДСТВА В ГЛОБАЛЬНОМ МАСШТАБЕ	58
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
BARQAROR INVESTITSİYALAR: IQTISODIYOTDAGI ROLI VA DOLZARBLIGI	65
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
KRAUDFANDING – BARQAROR RIVOJLANISHNI AMALGA OSHIRISH UCHUN INNOVATSION MOLIYAVIY VOSITA SIFATIDA.....	71
Ashurova Oltin Yuldashevna	
FUQAROLIK JAMIYATI INSTITUTLARINI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASHDA MOLIYAVIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	78
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI UCHUN BARQAROR BREND QIYMATINI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	84
Bekmurod Davlatmurotovich Ollaberganov, Zilola Baxramovna Abdikarimova	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA KORPORATIV BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	89
Atajanov Kamal Atavayevich	
AVTOTRANSFORMATORLARNING TASHQI MAGNIT MAYDONINING MATEMATIK MODELI	96
Pirmatov Nurali Berdiyrovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Baxriddinov Begzod Alibek o'g'li	
O'ZBEKISTON VA JAHON AMALIYOTIDA BUDJET MUASSASALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING RIVOJLANISHIGA RETROSPEKTIV TAHLIL	101
Berdiyev Toshkenboy Panjiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: RISKGA ASOSLANGAN YONDASHUV VA AMALIY MEKANIZMLAR	108
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li	
TIJORAT BANKLARI DEPOZIT BAZASINI MUSTAHKAMLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	113
Shayxiev Boburbek Ulug'bekovich	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING KONSEPTUAL MODELI.....	120
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	

GEODEZIYA VA GIS TEXNOLOGIYALARINING INTEGRATSIYASI.....	125
Ziynura sabirova	
RESPUBLIKADA UY-JOY QURILISHI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGINING O'RNl	129
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	

RESPUBLIKADA UY-JOY QURILISHI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGINING O'RNI

Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li

Abu Rayhon Beruniy nomidagi Urganch davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

E-mail: otajonovtohirjon68@gmail.com

ORCID: 0009-0004-5435-5998

Annotatsiya. Mazkur maqola O'zbekiston Respublikasida uy-joy qurilishi sohasida davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlik (Public-Private Partnership)ning samaradorlikni oshirishdagi o'rni va ahamiyatini o'rganadi. Maqolada xalqaro va milliy tajriba asosida davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining uy-joy ta'minotiga qo'shgan hissassi tahlil qilinadi, samaradorlik omillari, ishtirokchi tomonlar resurslari hamda ijtimoiy va iqtisodiy samaralarni oshirish yo'llari ochiqilanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, davlat siyosati, qonunchilik bazasi va xususiy sektorning aktiv ishtiroki uy-joy qurilishini tezlashtirish hamda sifatini yaxshilash uchun muhim elementlardir.

Kalit so'zlar: uy-joy qurilishi; davlat-xususiy sheriklik; PPP; samaradorlik; investitsiya; O'zbekiston.

Abstract. This article examines the role and importance of public-private partnership in improving the efficiency of housing construction in the Republic of Uzbekistan. The article analyzes the contribution of public-private partnership mechanisms to housing provision based on international and national experience, reveals efficiency factors, resources of participating parties, and ways to increase social and economic benefits. The results of the study show that state policy, legislative framework, and active participation of the private sector are important elements for accelerating and improving the quality of housing construction.

Keywords: housing construction, public-private partnership, PPP, efficiency, investment, Uzbekistan.

Аннотация. В данной статье рассматривается роль и значение государственно-частного партнерства в повышении эффективности жилищного строительства в Республике Узбекистан. Анализируется вклад механизмов государственно-частного партнерства в обеспечение жильем на основе международного и национального опыта, выявляются факторы эффективности, ресурсы участвующих сторон и пути увеличения социально-экономических выгод. Результаты исследования показывают, что государственная политика, законодательная база и активное участие частного сектора являются важными элементами ускорения и повышения качества жилищного строительства.

Ключевые слова: жилищное строительство, государственно-частное партнерство (ГЧП), эффективность, инвестиции, Узбекистан.

KIRISH

Uy-joy qurilishi respublikada ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlik va aholi farovonligi uchun muhim soha hisoblanadi. Samarali uy-joy siyosati nafaqat qurilish ko'rsatkichlarini oshirish, balki aholi ehtiyojlariga moslashtirilgan xizmatlarni amalga oshirishni ham talab etadi. Zamonaviy sharoitda davlat resurslari cheklangan bo'lgani uchun xususiy sektor bilan hamkorlik konsepsiyasi — davlat-xususiy sheriklik (PPP) — ko'proq joriy qilinmoqda. PPP davlat va xususiy subyektlarning moliyaviy, texnik va innovatsion imkoniyatlarini birlashtirib, ijtimoiy yo'naltirilgan infratuzilmani samarali ta'minlashda muhim mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda. PPP tushunchasi bo'yicha rasmiy ta'rif bu ikki sektor o'rtasidagi uzoq muddatli hamkorlik shakli bo'lib, resurslar, risklar va foydani bo'lishish tamoyili asosida loyihalarni amalga oshirishni o'z ichiga oladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda uy-joy qurilishi sohasida davlat va xususiy sektor hamkorligi mexanizmlarini keng joriy etish masalasi iqtisodiy siyosatning muhim yo'nalishlaridan biriga aylandi. Xalqaro amaliyot shuni ko'rsatadiki, davlat-xususiy sheriklik uy-joy fondini kengaytirish, moliyaviy yuklamani diversifikatsiya qilish hamda infratuzilma loyihalarining barqarorligini ta'minlashda samarali institutsional vosita hisoblanadi. Ayniqsa, aholining turli daromad qatlamlari uchun qulay va arzon uy-joy bilan ta'minlash vazifasi davlatning ijtimoiy majburiyatlari doirasida xususiy kapitalni jalb etishni talab etadi.

Mazkur masala bo'yicha Yakubova tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda davlat-xususiy sheriklik strategik investitsiyalarni moliyalashtirishda muhim mexanizm sifatida talqin qilinadi. Muallif uy-joy qurilishi va yashil iqtisodiyot doirasidagi loyihalarda davlatning kafolatlari, xususiy sektorning esa moliyaviy va texnologik salohiyati o'zaro uyg'unlashganda, loyiha samaradorligi sezilarli darajada oshishini asoslab beradi. Tadqiqotda davlat-xususiy hamkorlik nafaqat moliyaviy resurslarni safarbar etish, balki risklarni taqsimlash va boshqaruv samaradorligini oshirish vositasi sifatida ham baholanadi. Ushbu yondashuv uy-joy qurilishi loyihalarida uzoq muddatli barqarorlikni ta'minlash nuqtayi nazaridan muhim ahamiyat kasb etadi.¹

Xalqaro miqyosda Tonxix tomonidan olib borilgan tadqiqotlar xususiy sheriklik asosida uy-joy qurilishini boshqarish masalalariga bag'ishlangan bo'lib, unda mavjud muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari tizimli tahlil qilinadi. Muallif xususiy sektor ishtirokidagi uy-joy loyihalarida boshqaruv mexanizmlarining yetarlicha shakllanmaganligi, normativ-huquqiy bazadagi nomuvofiqliklar hamda manfaatlar muvozanatining buzilishi samaradorlikka salbiy ta'sir ko'rsatishini ta'kidlaydi. Shu bilan birga, samarali institutsional muhit va aniq tartibga solish mexanizmlari mavjud bo'lganda, davlat-xususiy sheriklik uy-joy fondining sifat va miqdor ko'rsatkichlarini yaxshilashga xizmat qilishi ilmiy asoslab beriladi.²

Xalqaro tashkilotlar, xususan Jahon banki³ va UN-Habitat⁴ tomonidan e'lon qilingan tadqiqotlarda davlat-xususiy sektor hamkorligi uy-joy qurilishida moliyaviy barqarorlik, inklyuzivlik va hududiy muvozanatni ta'minlashning asosiy vositalaridan biri sifatida e'tirof etiladi. Ushbu manbalarda davlatning rejalashtiruvchi va tartibga soluvchi roli, xususiy sektorning esa innovatsion va investitsion salohiyati o'zaro uyg'unlashgan model eng maqbul yechim sifatida ko'rsatiladi. Ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda uy-joy taqchilligi va urbanizatsiya bosimi sharoitida PPP mexanizmlarining ahamiyati yanada ortib borayotgani qayd etiladi.

Shu tariqa, mavjud ilmiy tadqiqotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, uy-joy qurilishi samaradorligini oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi iqtisodiy, ijtimoiy va institutsional jihatdan kompleks yondashuvni talab qiladi. O'zbekiston sharoitida ham ushbu mexanizmlarni xalqaro tajriba asosida takomillashtirish, huquqiy bazani mustahkamlash va boshqaruv samaradorligini oshirish orqali uy-joy fondini barqaror rivojlantirish imkoniyatlari kengayadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur maqolada respublikada uy-joy qurilishi samaradorligini oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligining (davlat-xususiy sheriklik — PPP) o'rnini ilmiy asosda aniqlash maqsadida kompleks metodologik yondashuv qo'llanildi. Tadqiqot metodologiyasi nazariy va amaliy tahlil usullarining uyg'unligiga asoslanib, ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni chuqur o'rganishga yo'naltirildi.

Maqolaning nazariy asosi sifatida iqtisodiy samaradorlik nazariyasi, barqaror rivojlanish konsepsiyasi, davlat tartibga solish nazariyasi hamda davlat-xususiy sheriklik (PPP) modeli haqidagi ilmiy qarashlar olindi. Ushbu nazariy yondashuvlar uy-joy qurilishi sohasida davlat va bozor mexanizmlarining o'zaro ta'sirini tushuntirish imkonini beradi. Shuningdek, tadqiqotda ijtimoiy infratuzilma rivoji, uy-joy siyosati va investitsiya jarayonlari bo'yicha xalqaro va milliy ilmiy maktablar qarashlari metodologik asos sifatida foydalanildi.

O'zbekiston Respublikasida uy-joy qurilishi va davlat-xususiy sheriklikni tartibga soluvchi qonunlar, Prezident Farmonlari, qarorlar va hukumat dasturlari mazmunan tahlil qilindi. Ushbu usul orqali davlatning uy-joy siyosatidagi institutsional roli va xususiy sektorni qo'llab-quvvatlash mexanizmlari aniqlandi. Sifatli (qualitative) tahlil usuli orqali uy-joy qurilishida PPP mexanizmlarining afzalliklari va muammolari sifat jihatdan baholandi. Xususiy sektorning tashkiliy, texnologik va boshqaruv tajribasi, shuningdek davlat tomonidan yaratilayotgan qulay shart-sharoitlar tahlil qilindi.

1 Yakubova, S. Leveraging public-private partnerships for strategic investment financing // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot jurnali. – 2023. – Vol. 1, No. 10. – Maqola a141. – DOI: 10.55439/GED/vol1_iss10/a141. https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/journal/index.php/GED/article/view/141?utm_source.com

2 Tonxix, O. V. Improvement of management activities of private partnership of housing: problems and solutions // Texas Journal of Multidisciplinary Studies. – 2023. – Vol. 16. – Published: 2023-01-06. https://zienjournals.com/index.php/tjm/article/view/3171?utm_source.com

3 World Bank. Public-Private Partnerships Reference Guide. Washington, DC.

4 UN-Habitat. Housing at the Centre of the New Urban Agenda. Nairobi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ushbu maqolamizning natijalari shuni ko'rsatdiki, olib borilgan nazariy va amaliy tahlillar respublikada uy-joy qurilishi samaradorligini oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi (davlat-xususiy sheriklik — PPP) muhim institutsional va iqtisodiy omil ekanligini ko'rsatdi. Tadqiqot natijalari davlat siyosati, xususiy sektor ishtiroki hamda ularning o'zaro ishlarini ko'rishimiz mumkin.

Uy-joy qurilishida davlat ishtirokining samaradorlikka ta'siri; o'rganishlar natijasida aniqlandiki, davlat uy-joy qurilishi sohasida strategik rejalashtirish, normativ-huquqiy tartibga solish va ijtimoiy yo'naltirilgan dasturlarni amalga oshirish orqali muhim rol o'ynaydi. Davlat tomonidan ishlab chiqilgan uy-joy dasturlari, subsidiyalar, ipoteka mexanizmlari va yer ajratish siyosati qurilish hajmini oshirishga hamda aholining uy-joyga bo'lgan ehtiyojini qondirishga xizmat qilmoqda. Biroq tahlillar shuni ko'rsatadiki, faqat davlat mablag'lari hisobidan uy-joy qurilishini keng miqyosda va barqaror amalga oshirish qiyin. Moliyaviy resurslarning cheklanganligi, budjet yukining ortishi va boshqaruv jarayonlaridagi byurokratik to'siqlar samaradorlikni pasaytiruvchi omillar sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli davlatning xususiy sektor bilan hamkorlikka o'tishi zaruratga aylangan.

Xususiy sektor ishtirokining natijalari; tadqiqot natijalari xususiy sektor uy-joy qurilishida faol ishtirok etganda quyidagi ijobiy natijalar yuzaga kelishini ko'rsatdi:

- qurilish loyihalarini amalga oshirish muddati qisqaradi;
- xarajatlarni optimallashtirish imkoniyati oshadi;
- zamonaviy qurilish texnologiyalari va innovatsion yechimlar joriy etiladi;
- loyiha boshqaruvida moslashuvchanlik va bozor mexanizmlari kuchayadi.

Xususiy sektorning investitsion faolligi uy-joy qurilishining iqtisodiy samaradorligini oshirish bilan birga, raqobat muhitini shakllantirib, qurilish sifati va xizmat ko'rsatish darajasining yaxshilanishiga olib keladi. Shu bilan birga, xususiy sektor ko'proq foyda keltiruvchi loyihalarga yo'naltirilishi mumkinligi sababli, ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlar uchun uy-joy ta'minotini to'liq hal eta olmaydi. Bu holat davlat aralashuvining zarurligini ko'rsatadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur maqolada respublikada uy-joy qurilishi samaradorligini oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligining o'rni va ahamiyati ilmiy jihatdan asoslab berildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, uy-joy qurilishi sohasining barqaror rivojlanishi davlat siyosati, xususiy sektor investitsiyalari va ularning o'zaro muvofiqlashgan hamkorligiga bevosita bog'liqdir. Davlat tomonidan amalga oshirilayotgan ijtimoiy yo'naltirilgan uy-joy dasturlari va xususiy sektorning iqtisodiy imkoniyatlari birlashgandagina uy-joyga bo'lgan ehtiyojni samarali qondirish mumkin.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, faqat davlat mablag'lari hisobidan uy-joy qurilishi cheklangan. Davlat-xususiy sheriklik (PPP) mexanizmlarining joriy etilishi mazkur qarama-qarshilikni bartaraf etuvchi eng maqbul yechim sifatida namoyon bo'lmoqda. PPP modeli davlatning ijtimoiy vazifalari va xususiy sektorning iqtisodiy manfaatlarini uyg'unlashtirib, moliyaviy resurslarni jalb etish, risklarni taqsimlash va qurilish jarayonini samarali boshqarish imkonini beradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, PPP asosida amalga oshirilgan uy-joy loyihalar qurilish muddati va xarajatlarni optimallashtirish, sifatni oshirish hamda innovatsion texnologiyalarni joriy etishda yuqori samaradorlikka ega.

Yuqoridagi xulosalardan kelib chiqib, respublikada uy-joy qurilishi samaradorligini yanada oshirish maqsadida quyidagi amaliy tavsiyalar ilgari suriladi:

Birinchidan, uy-joy qurilishi sohasida davlat-xususiy sheriklikni tartibga soluvchi normativ-huquqiy bazani yanada takomillashtirish zarur. PPP loyihalar bo'yicha shartnomalar, risklarni taqsimlash mexanizmlari va davlat kafolatlarini aniq belgilash xususiy investorlar uchun ishonchli muhit yaratadi.

Ikkinchidan, uy-joy qurilishi bo'yicha PPP loyihalarini tanlash va amalga oshirishda tender va tanlov jarayonlarining shaffofligini kuchaytirish lozim. Ochiq va raqobatbardosh tanlov mexanizmlari xususiy sektorning faol ishtirokini rag'batlantiradi hamda loyiha samaradorligini oshiradi.

Uchinchidan, ijtimoiy yo'naltirilgan uy-joy qurilishi loyihalarida davlat tomonidan subsidiyalar, soliq imtiyozlari va moliyaviy rag'batlantirish mexanizmlarini kengaytirish maqsadga muvofiq. Bu choralar xususiy sektorni kam daromadli qatlamlar uchun uy-joy qurilishiga jalb etishga xizmat qiladi.

To'rtinchidan, uy-joy qurilishi samaradorligini baholash va monitoring qilish tizimini rivojlantirish zarur. PPP loyihalarining iqtisodiy, ijtimoiy va texnik samaradorligini muntazam tahlil qilish asosida ularni takomillashtirish bo'yicha qarorlar qabul qilish mumkin.

Beshinchidan, qurilish sohasida innovatsion va energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etishni rag'batlantirish lozim. Xususiy sektorning texnologik imkoniyatlaridan samarali foydalanish uy-joy qurilishining uzoq muddatli barqarorligini ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 28.01.2022 yildagi "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni. <https://lex.uz/ru/docs/-5841063>
2. Yakubova, S. Leveraging public-private partnerships for strategic investment financing // Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot jurnali. – 2023. – Vol. 1, No. 10. – Maqola a141. – DOI: 10.55439/GED/vol1_iss10/a141. <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/journal/index.php/GED/article/view/141>
3. Tonxix, O. V. Improvement of management activities of private partnership of housing: problems and solutions // Texas Journal of Multidisciplinary Studies. – 2023. – Vol. 16. – Published: 2023-01-06. <https://zienjournals.com/index.php/tjm/article/view/3171>
4. World Bank. Public-Private Partnerships Reference Guide. Washington, DC.
5. UN-Habitat. Housing at the Centre of the New Urban Agenda. Nairobi.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 13-dekabrda "O'zbekiston Respublikasi davlat boshqaruviga raqamli iqtisodiyot, elektron hukumat hamda axborot tizimlarini joriy etish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PF-5598-sonli Farmoni. <https://lex.uz/docs/-4103415>
7. Asad o'g'li, R. D. (2025). MINTAQADA SANOAT ISHLAB CHIQARISHNING BAHOLASH OMILLARI. Journal of new century innovations, 89(2), 103-105.
8. Abduvaliyev, A. A., Dilmurodov, Z. D., & Rahmatullayev, D. A. (2023). РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА ТУРИЗМ СОҲАСИ ГЕОАХБОРОТ МОДЕЛИНИНГ ЙЎНАЛИШЛАРИ. Iqtisodiyot va jamiyat, (5-1 (108)), 959-963.
9. Raxmatullayev, D. A. (2025). QASHQADARYO VILOYATI SANOATINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASINING ASOSIY YO'NALISHLARI VA ULARNI EKONOMETRIK MODELAR YORDAMIDA BAHOLASH. Экономика и социум, (11-2 (138)), 454-457.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100